

Rapport

Consumentenuitgaven aan sport 2023

Consumentenuitgaven aan sport 2023

Met ondersteuning van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Mulier Instituut

Peter van Eldert
Paul Hover

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, januari 2024
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

Er gelden gebruiksvoorwaarden voor de foto's in deze publicatie. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van het Mulier Instituut.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Afkortingen

Afkortingen

CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
NSO	Nationaal Sportonderzoek

Inhoudsopgave

Consumentenuitgaven aan sport 2023

Kerncijfers	5
Consumentenuitgaven aan sport 2023	5
1 Inleiding	8
1.1 Achtergrond	8
1.2 Doelstelling	8
1.3 Vraagstelling	8
1.4 Aanpak	9
2 Sportuitgaven	13
2.1 Bestedingen aan sport	13
2.2 Online sportaankopen	16
2.3 Financieel budget	18
2.4 Tijdsbudget	21
3 Betalingsbereidheid sportaanbod	24
3.1 Bereidheid	24
3.2 Indicatie bedrag	25
4 Conclusie	28
4.1 Hoe ontwikkelen de uitgaven van consumenten aan sport zich en in hoeverre ervaren zij de kosten als een bezwaar?	28
4.2 Wat is de betalingsbereidheid van leden van sportverenigingen en fitnessaanbieders?	28
4.3 Reflectie	29
Bronnen	31
Bijlage 1 - Resultaten naar jaarinkomen huishoudens	32
Bijlage 2 - Online sportaankopen naar achtergrondkenmerken	39
Bijlage 3 - Resultaten naar niet-sporter versus sporter	41
Bijlage 4 - Mate waarin leden bereid zijn meer te betalen	43

Consumentenuitgaven aan sport 2023

Voor een goede interpretatie van de cijfers raden we aan de hele rapportage te lezen.

Economische situatie

- De resultaten in dit onderzoek hebben betrekking op een periode waarin het consumentenvertrouwen en de koopkracht relatief laag waren (2022 en 2023). Dit komt tot uiting in een krimp van het vrij besteedbaar inkomen voor bijna vier op de tien Nederlandse huishoudens.

Sportuitgaven

- 73 procent van de huishoudens met minstens één sporter gaf geld uit aan actieve sportbeoefening. Vooral aan sportkleding en -schoenen (43%) en lidmaatschappen van sportverenigingen (33%).
- 35 procent van de huishoudens besteedde minder aan sport en aanverwanten dan in de twaalf maanden daarvóór. 8 procent gaf er meer aan uit en in 58 procent van de huishoudens bleven de uitgaven ongewijzigd. Dit strookt met het beeld uit 2021 en 2019.
- Wat betreft actieve sportbeoefening gaven mensen relatief vaak meer geld uit aan lidmaatschappen en sportabonnementen. Voor sportvakanties en -kampen en extra sportbegeleiding hielden ze de hand vaak op de knip.

Online sportaankopen

- In 2023 kocht 28 procent van de Nederlanders van 12 jaar en ouder sportartikelen online. 6 procent schafte online betaalde gezondheids- of sportapps aan. In 2022 en 2021 was dit beeld ongeveer hetzelfde.
- Een op de tien Nederlanders van 12 jaar en ouder kocht in 2023 online kaartjes voor sportevenementen. In 2022 en 2021 was dat respectievelijk 9 en 2 procent (invloed coronacrisis).

Financieel budget

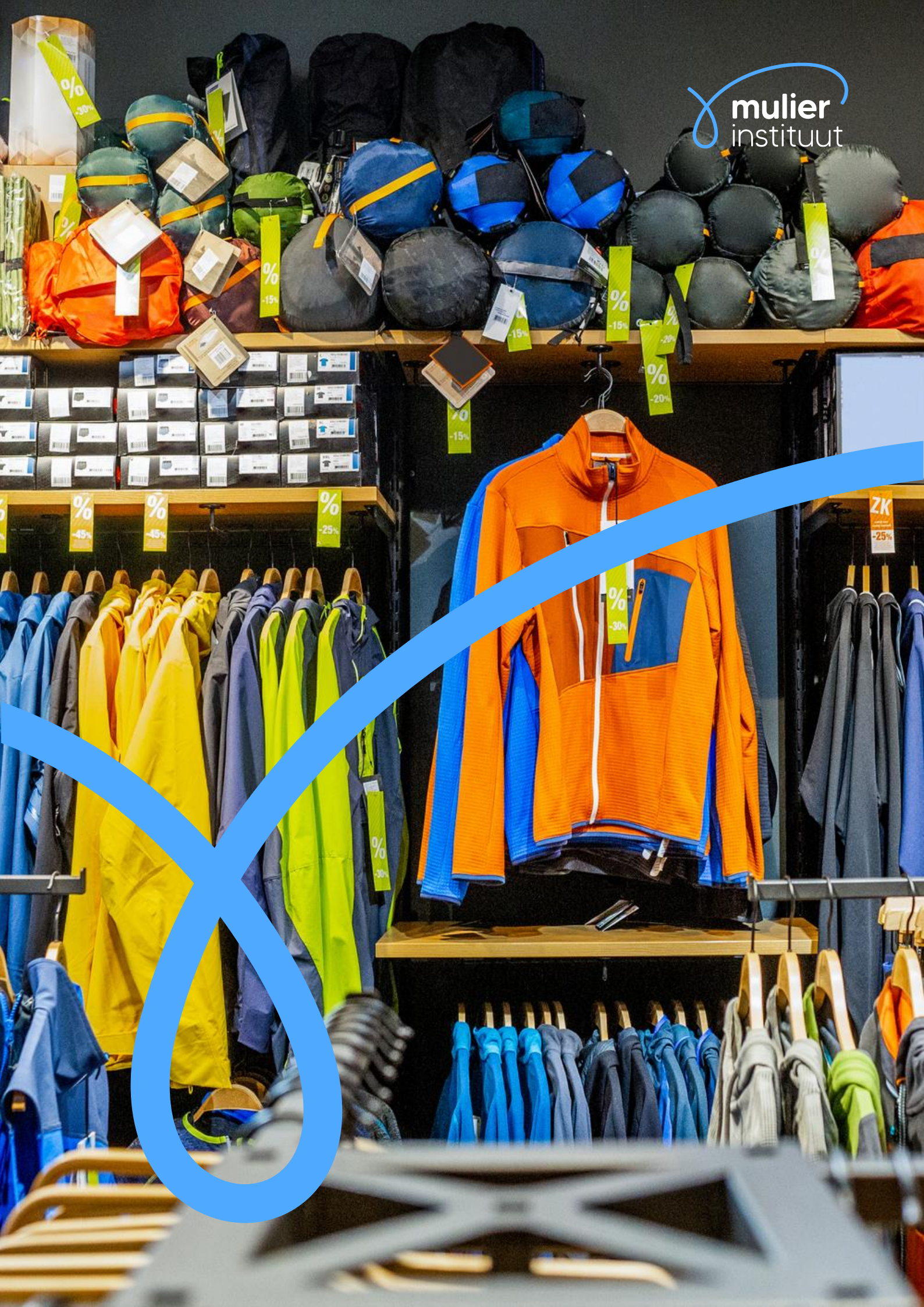
- 38 procent van de Nederlanders van 16-79 jaar vindt in 2023 de kosten verbonden aan sporten bezwaarlijk. 28 procent vindt die kosten niet bezwaarlijk en 33 procent heeft een neutrale houding. In vergelijking met 2021 en 2019 ervaren mensen sportkosten iets vaker als een bezwaar.
- 32 procent van de Nederlanders van 16-79 jaar heeft interesse in één abonnement waarbij ze kunnen sporten bij een sportvereniging én bij een fitnessaanbieder.
- Als het sportaanbod gratis was, zou 23 procent van de niet-sporters gaan sporten. 48 procent van de sporters zou vaker gaan sporten.

Tijdsbudget

- 32 procent van de Nederlanders van 16-79 jaar zou vaker sporten als ze meer vrije tijd hadden.
- 43 procent van de sportende Nederlanders van 16-79 jaar deed in hun vrije tijd liever andere activiteiten dan sport.
- Voor 34 procent van de Nederlanders van 16-79 jaar zou het een bittere pil zijn als ze sport moesten laten schieten voor andere dingen in de vrije tijd.

Betalingsbereidheid

- 36 procent van de leden is bereid meer contributie te betalen als de sportvereniging veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft.
- Van de leden van fitnessaanbieders is 23 procent bereid meer abonnementskosten te betalen.

%
-45%

%
-45%

%
-25%

%
-15%

%
-15%

%
-20%

ZK
-25%

%
-30%

%
-30%

Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen we de aanleiding, doelstelling, vraagstelling en aanpak van het onderzoek. Daarnaast presenteren we een leeswijzer.

1.1 Achtergrond

De Nederlandse sporteconomie drijft voor een belangrijk deel op de uitgaven van huishoudens. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) bedroegen de uitgaven van huishoudens¹ aan sportgoederen en -diensten in 2019 11,7 miljard euro (CBS, 2021). Dat was 61 procent van de totale bestedingen aan sportgoederen en -diensten.

In deze rapportage zetten we de uitgaven van Nederlandse huishoudens aan sport centraal. We schetsen daarbij een beeld over 2023 en brengen waar mogelijk een ontwikkeling in beeld.

Deze rapportage is een vervolg op de rapportages uit 2017 (Hover et al., 2017), 2018 (Hover et al., 2018) en 2022 (Hover & Van Eldert, 2022).

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is:

- de ontwikkelingen in de consumentenuitgaven aan sport door volwassen Nederlanders volgen;
- in kaart brengen in hoeverre de kosten voor sportbeoefening in de weg staan; en
- verkennen in welke mate mensen bereid zijn meer te betalen voor een sportlidmaatschap of -abonnement.

1.3 Vraagstelling

We beantwoorden met dit onderzoek de volgende twee vragen:

Hoe ontwikkelen de uitgaven van consumenten aan sport zich en in hoeverre ervaren zij de kosten als een bezwaar?

Wat is de betalingsbereidheid van leden van sportverenigingen en fitnessaanbieders?

¹ Inclusief de uitgaven van instellingen zonder winstoogmerk, waaronder sportverenigingen.

1.4 Aanpak

Nationaal Sportonderzoek

Voor dit onderzoek gebruiken we data van het Nationaal Sportonderzoek (NSO) 2023 van het Mulier Instituut. Voor deze peiling ondervroegen we via het panel van Ipsos een representatieve groep van 1.509 Nederlanders van 16 tot en met 79 jaar. Het veldwerk vond plaats tussen 13 september en 3 oktober 2023.

Waar mogelijk vergelijken we de resultaten van het NSO 2023 met die van 2019 en 2021.² De resultaten van deze peilingen publiceerden we eerder in de rapportage 'Consumentenuitgaven aan sport 2019-2021' (Hover & Van Eldert, 2022).

In de peilingen vroegen we naar de uitgaven in de twaalf maanden vóór de peiling. Voor het NSO 2019 is dit de periode november 2018 tot en met november 2019, voor het NSO 2021 de periode september 2020 tot en met september 2021 en voor het NSO 2023 de periode september 2022 tot en met september 2023 (zie ook [figuur 1.1](#)).

De resultaten van de NSO-peilingen wegen we op leeftijd, geslacht, opleiding en regio voor de antwoorden over personen. Voor de antwoorden over huishoudens wegen we op grootte van het huishouden, leeftijd van de respondent en regio.

Typologie van sportproducten

Of uitgaven van huishoudens betrekking hebben op de aanschaf van een sportproduct hangt af van de definitie van 'sportproduct'. Hiervoor zijn verschillende opties. Twee aspecten spelen daarbij een rol: (1) de aard van het product (wel/niet sportief) en (2) het gebruik van het product (wel/niet voor actieve sportbeoefening). Op basis van deze aspecten stelden we onderstaande matrix op. In dit onderzoek focussen we ons op de kwadranten 1 en 2: alle producten³ die voor actieve sportbeoefening worden gebruikt.

		Product van sportieve aard	
		Ja	Nee
Gebruik voor actieve sportdeelname	Ja	1	2
	Nee	3	4

Voorbeelden:

Kwadrant 1: een wielrenfiets die voor wielrennen gebruikt wordt.

Kwadrant 2: een regulier T-shirt dat gedragen wordt bij het hardlopen.

Kwadrant 3: een sportschoen die niet voor sporten wordt gebruikt.

Producten in kwadrant 4 worden niet gezien als sportproduct.

² Door enkele aanpassingen in de vragenlijst is de vergelijking met het NSO 2019 en 2021 niet voor alle resultaten mogelijk. Dit zijn aanpassingen in het vragenblok zelf, maar ook in de manier waarop we achtergrondkenmerken van respondenten bevragen, zoals of de respondent sport.

³ Uitgaven voor het kijken naar sport (live of via de media) nemen we niet mee, tenzij anders vermeld.

Online sportaankopen

Naast data uit het NSO gebruiken we in deze rapportage data van CBS Statline over internetaankopen van personen van 12 jaar of ouder. Deze data zijn onderdeel van het onderzoek ICT-gebruik van huishoudens en personen van het CBS.

Vrij besteedbaar inkomen

Het vrij besteedbaar inkomen is het inkomen dat overblijft na aftrek van vaste lasten en dagelijkse uitgaven. Dit is het bedrag dat huishoudens kunnen gebruiken voor uitgaven aan actieve sportbeoefening.

De ontwikkeling van de Nederlandse economie beïnvloedt de ontwikkeling van het vrij besteedbaar inkomen van Nederlandse huishoudens. Om de ontwikkeling van de economie te volgen gebruikt het CBS onder andere de indicator 'consumentenvertrouwen'. Het consumentenvertrouwen geeft informatie over het vertrouwen van consumenten in en hun opvattingen over de ontwikkelingen van de Nederlandse economie en hun eigen financiële situatie. Dit heeft invloed op de consumptie van huishoudens.

Het consumentenvertrouwen in Nederland is al sinds april 2020, het begin van de coronacrisis, relatief laag ([figuur 1.1](#)). In 2021 zagen we een kleine opleving, maar sindsdien is het consumentenvertrouwen verder gedaald. Hierdoor viel de terugvraagperiode van de NSO-peiling van 2023 (september 2022 tot en met september 2023) in een periode met veel pessimisme over de economie.

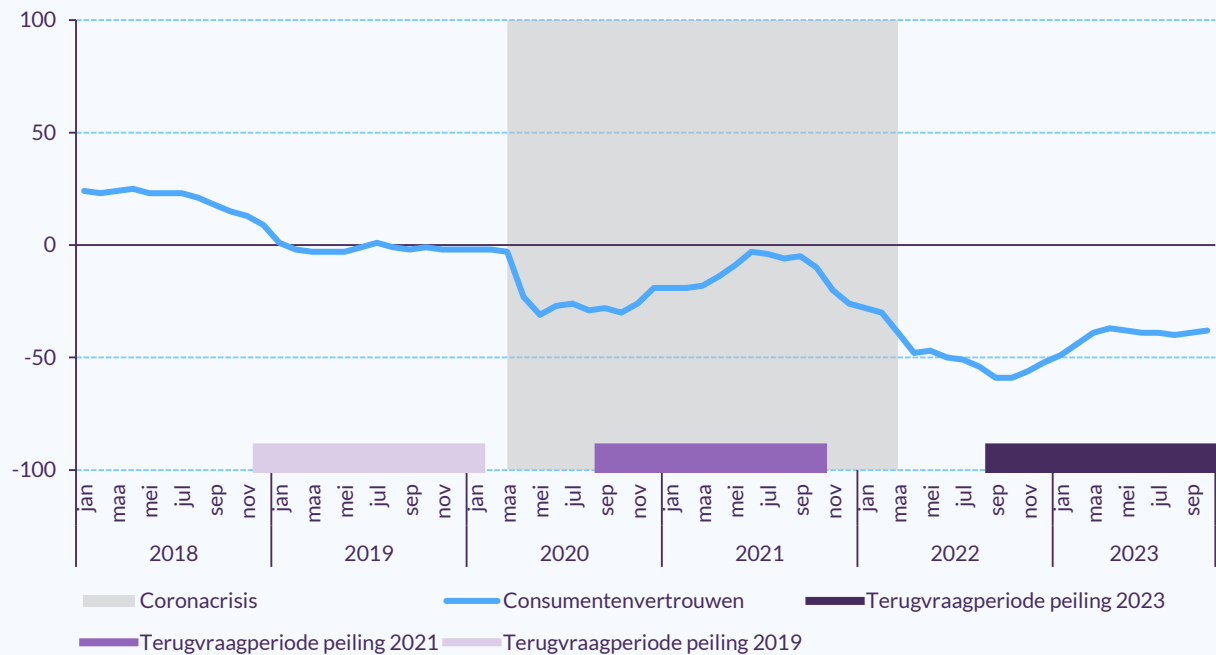
In 2022 daalde de koopkracht van de Nederlandse bevolking met 1,2 procent, terwijl het in de jaren ervoor nog steeg (CBS, 2023). De koopkracht geeft een beeld over de reële ontwikkeling van het inkomen. De daling van de koopkracht in 2022 kwam vooral door de hoge inflatie in 2022.

De ontwikkeling van het consumentenvertrouwen en de koopkracht hebben invloed op het vrij besteedbaar inkomen van Nederlandse huishoudens. Dit heeft vervolgens mogelijk een weerslag op de uitgaven aan actieve sportbeoefening.

Figuur 1.1

Ontwikkeling consumentenvertrouwen* in Nederland, tussen 2018 en 2023

(saldo van -100 tot +100)

Bron: CBS Statline, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

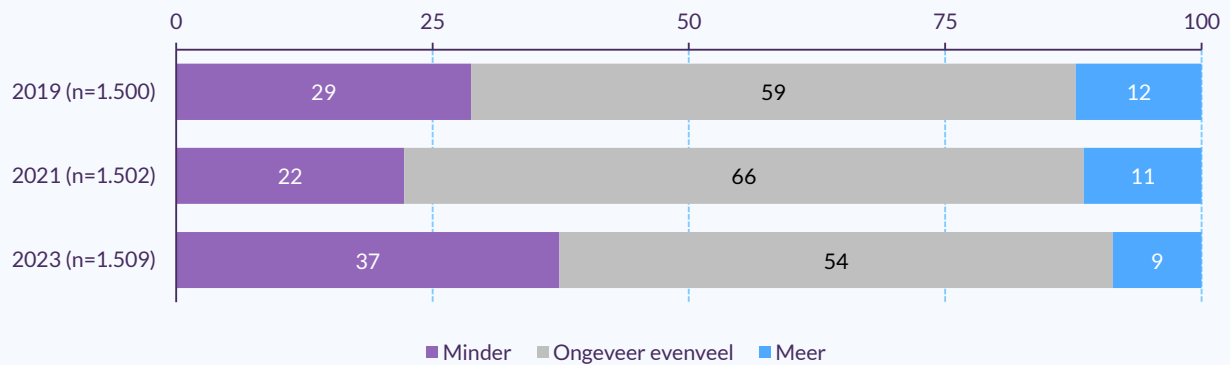
Voor de indicator consumentenvertrouwen berekent het CBS het gemiddelde van de saldi van percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen die ten grondslag liggen aan de indicator. De indicator kan uitkomen op een waarde van -100 (iedereen antwoordt negatief) tot +100 (iedereen antwoordt positief). Bij een waarde van 0 is het aandeel pessimisten gelijk aan het aandeel optimisten.

In 2023 had 37 procent van de Nederlandse huishoudens minder te besteden dan het jaar ervoor ([figuur 1.2](#)). Dit aandeel is hoger dan in 2019 (29%) en 2021 (22%). Huishoudens met een benedenmodaal inkomen (51%; [tabel B1.1](#) in bijlage 1) hadden in 2023 vaker minder te besteden dan huishoudens met een bovenmodaal inkomen (29%).

Figuur 1.2

Ontwikkeling van het vrij besteedbaar inkomen van Nederlandse huishoudens in het afgelopen jaar ten opzichte van de twaalf maanden ervoor, vergelijking peiling 2023, 2021 en 2019

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) november 2019, september 2021 en september 2023, Mulier Instituut.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 gaan we in op de bestedingen van consumenten aan sport en de mate waarin de kosten voor sport een belemmering voor sportdeelname zijn. Vervolgens beschrijven we in hoofdstuk 3 of leden van sportverenigingen en fitnessaanbieders bereid zijn meer voor hun abonnement of lidmaatschap te betalen. Een conclusie staat in hoofdstuk 4.

Sportuitgaven

In dit hoofdstuk laten we allereerst zien in hoeverre huishoudens geld besteden aan actieve sportbeoefening en om wat voor sportuitgaven het dan met name gaat. Vervolgens beschrijven we de online sportaankopen door consumenten. Tot slot gaan we in op het financiële budget en het tijdsbudget van huishoudens voor actieve sportbeoefening.

2.1 Bestedingen aan sport

Ruim een derde van de huishoudens (35%; [figuur 2.1](#)) besteedde in 2023 minder aan sport en aanverwanten dan in de twaalf maanden ervoor. Huishoudens bezuinigden vaker op uitgaan (47%), eten of drinken buitenshuis (44%), kranten, tijdschriften, boeken, cd's en dvd's (40%) en vakanties of weekendjes weg (37%).

8 procent van de huishoudens besteedde meer aan sport en aanverwanten in 2023 ([figuur 2.1](#)). Voor andere typen uitgaven gebeurde dit vaker, vooral die aan eten en drinken thuis (27%).

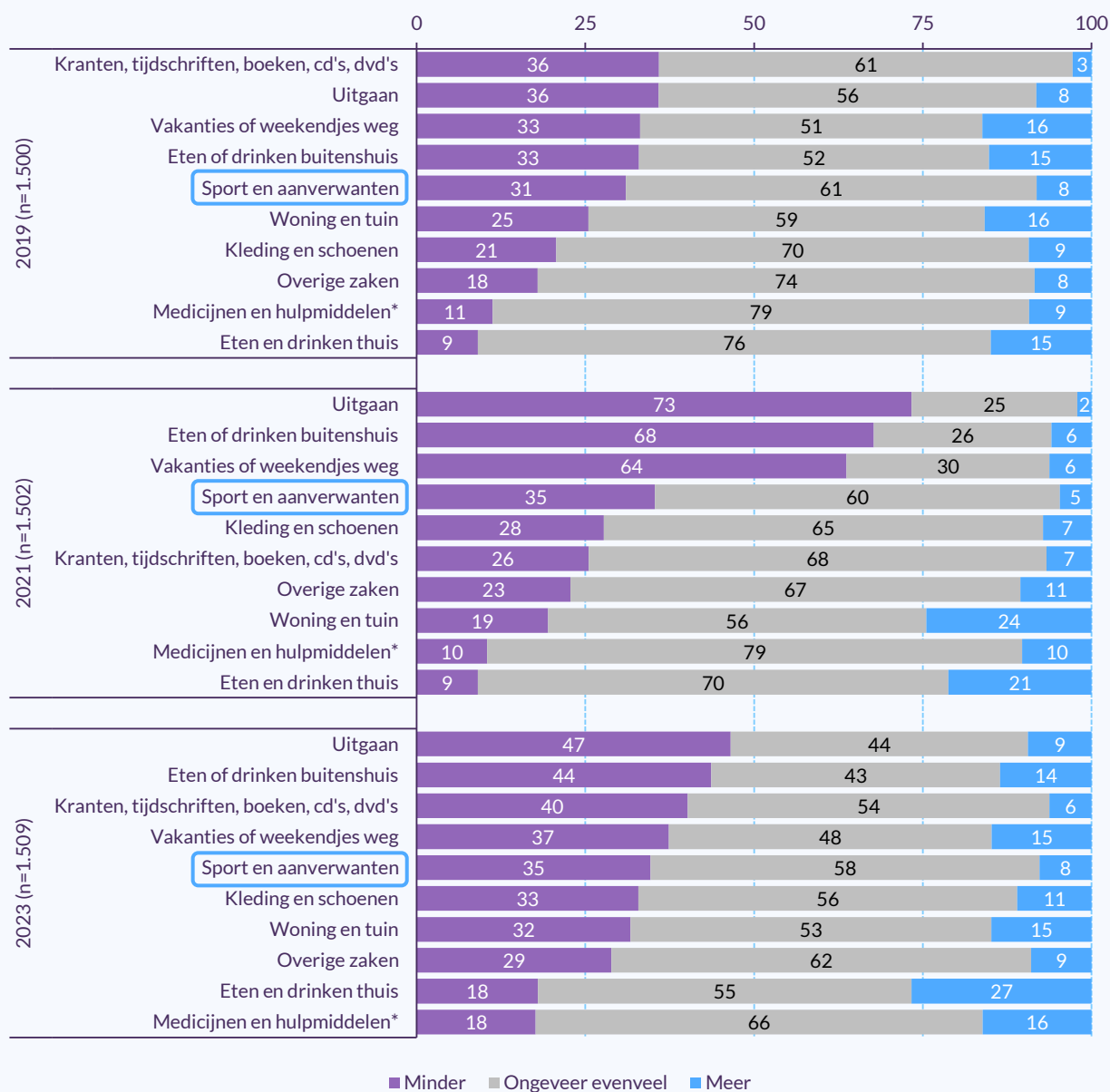
In 2019 en 2021 zagen we een vergelijkbaar beeld in de uitgaven van huishoudens. Ongeveer een derde van de huishoudens gaf minder uit aan sport en aanverwanten (31% in 2019 en 35% in 2021; [figuur 2.1](#)) en huishoudens bezuinigden het vaakst op uitgaan (36% en 73%), eten of drinken buitenshuis (33% en 68%), kranten, tijdschriften, boeken, cd's en dvd's (36% en 26%) en vakanties of weekendjes weg (33% en 64%).

Daarmee staat sport over een langere periode niet bovenaan het lijstje met bezuinigingen voor huishoudens.

Figuur 2.1

Ontwikkeling van de uitgaven aan verschillende zaken door Nederlandse huishoudens in het afgelopen jaar ten opzichte van de twaalf maanden ervoor, vergelijking peiling 2023, 2021 en 2019

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) november 2019, september 2021 en september 2023, Mulier Instituut.

In de peilingen van 2019 en 2021 noemden we deze categorie nog 'Lichamelijke zaken'.

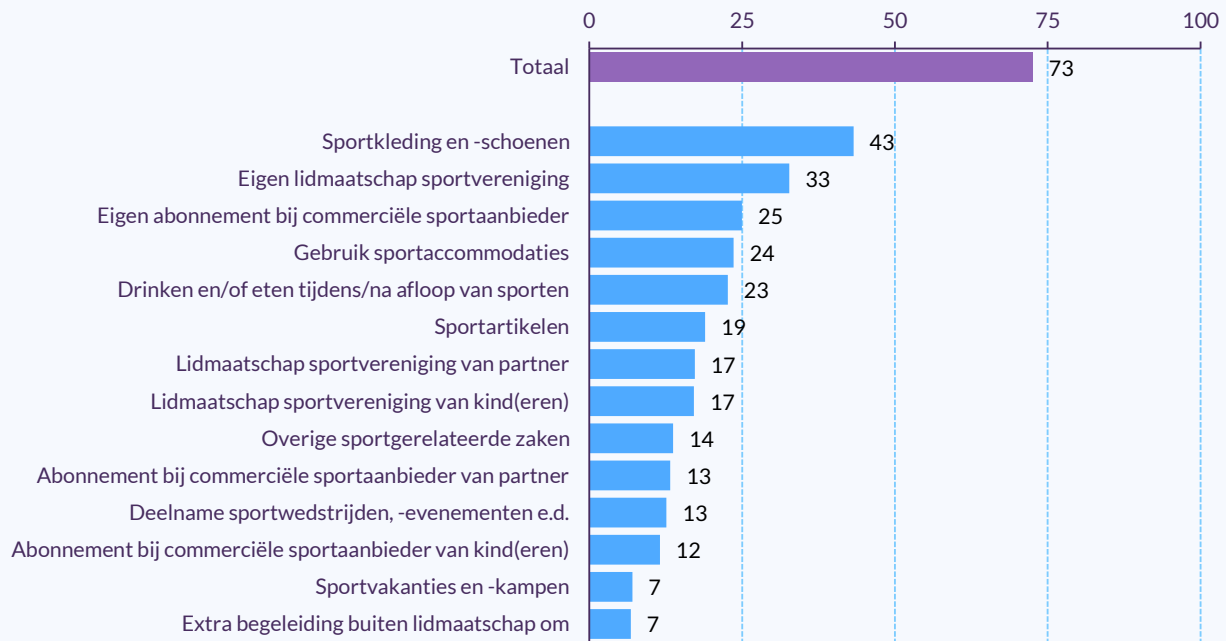
Ruim zeven op de tien Nederlandse huishoudens met minstens één sporter (73%; [figuur 2.2](#)) gaven in 2023 geld uit aan actieve sportbeoefening. Huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (82%) deden dit vaker dan huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (52%; [tabel B1.4](#) in bijlage 1). Dit komt mede doordat hoger opgeleiden relatief vaak sporten.

Het vaakst gaven huishoudens met minstens één sporter geld uit aan sportkleding en -schoenen (43%; [figuur 2.2](#)) en aan een lidmaatschap van een sportvereniging (33%). In 2019 en 2021 waren dit ook de sportuitgaven die Nederlandse huishoudens met minstens één sporter het vaakst deden (Hover & Van Eldert, 2022).

Figuur 2.2

Aandeel Nederlandse huishoudens met minstens één sporter dat uitgaven deed voor actieve sportbeoefening in het afgelopen jaar, peiling 2023

(in procenten, n=1.253)

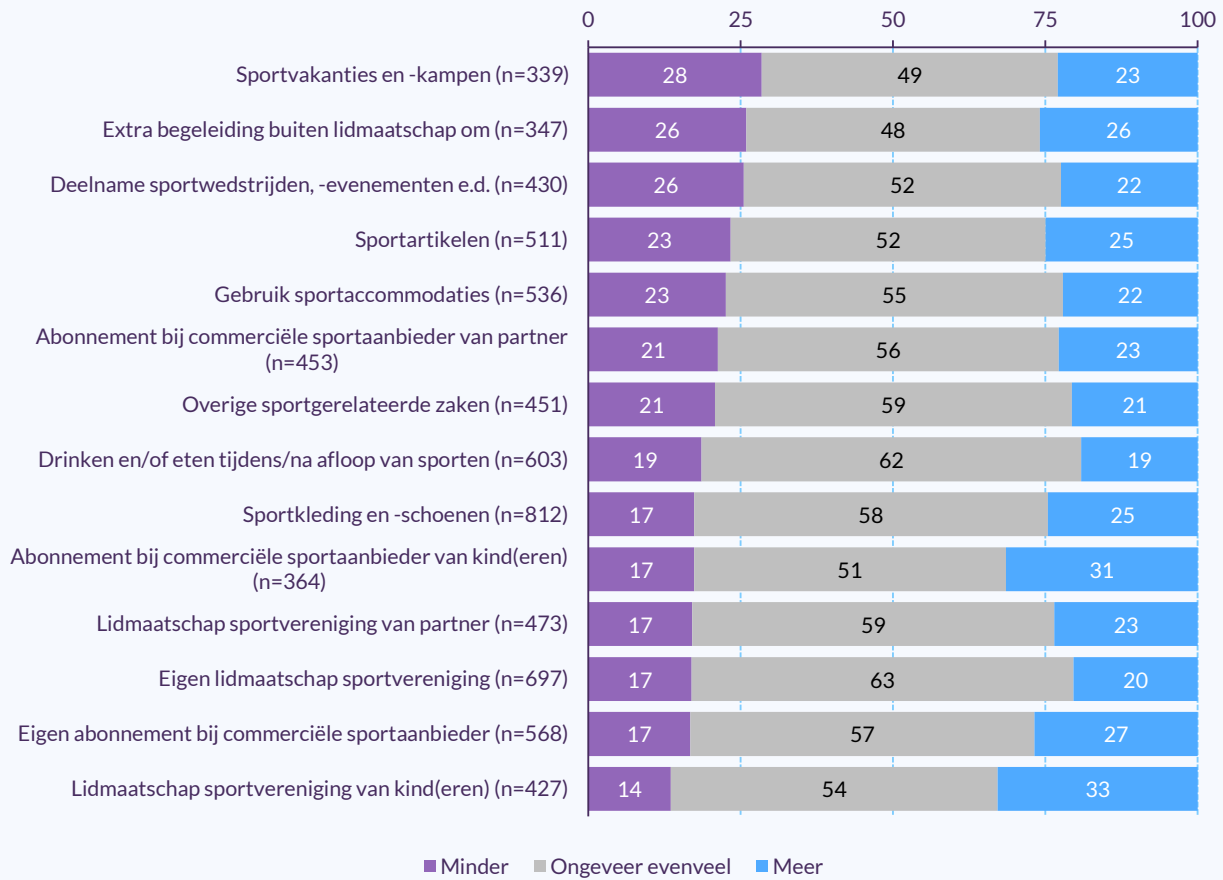
Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Vergeleken met de twaalf maanden ervoor gaven huishoudens met minstens één sporter in 2023 het vaakst minder geld uit aan sportvakanties en -kampen (28%; [figuur 2.2](#)), extra begeleiding (26%) en deelname aan sportwedstrijden (26%). Huishoudens bezuinigden het minst vaak op het sporten van kinderen bij een sportvereniging (14%) of commerciële sportaanbieder (17%) en zelf sporten bij een sportvereniging (17%) of commerciële sportaanbieder (17%).

Aan het lidmaatschap van een sportvereniging van kinderen (33%) en het abonnement bij een commerciële sportaanbieder van kinderen (31%) gaven huishoudens het vaakst meer geld uit in 2023.

Figuur 2.3**Ontwikkeling van de uitgaven aan actieve sportbeoefening door Nederlandse huishoudens met minstens één sporter in het afgelopen jaar ten opzichte van de twaalf maanden ervoor, peiling 2023**

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

2.2 Online sportaankopen

Goederen en producten

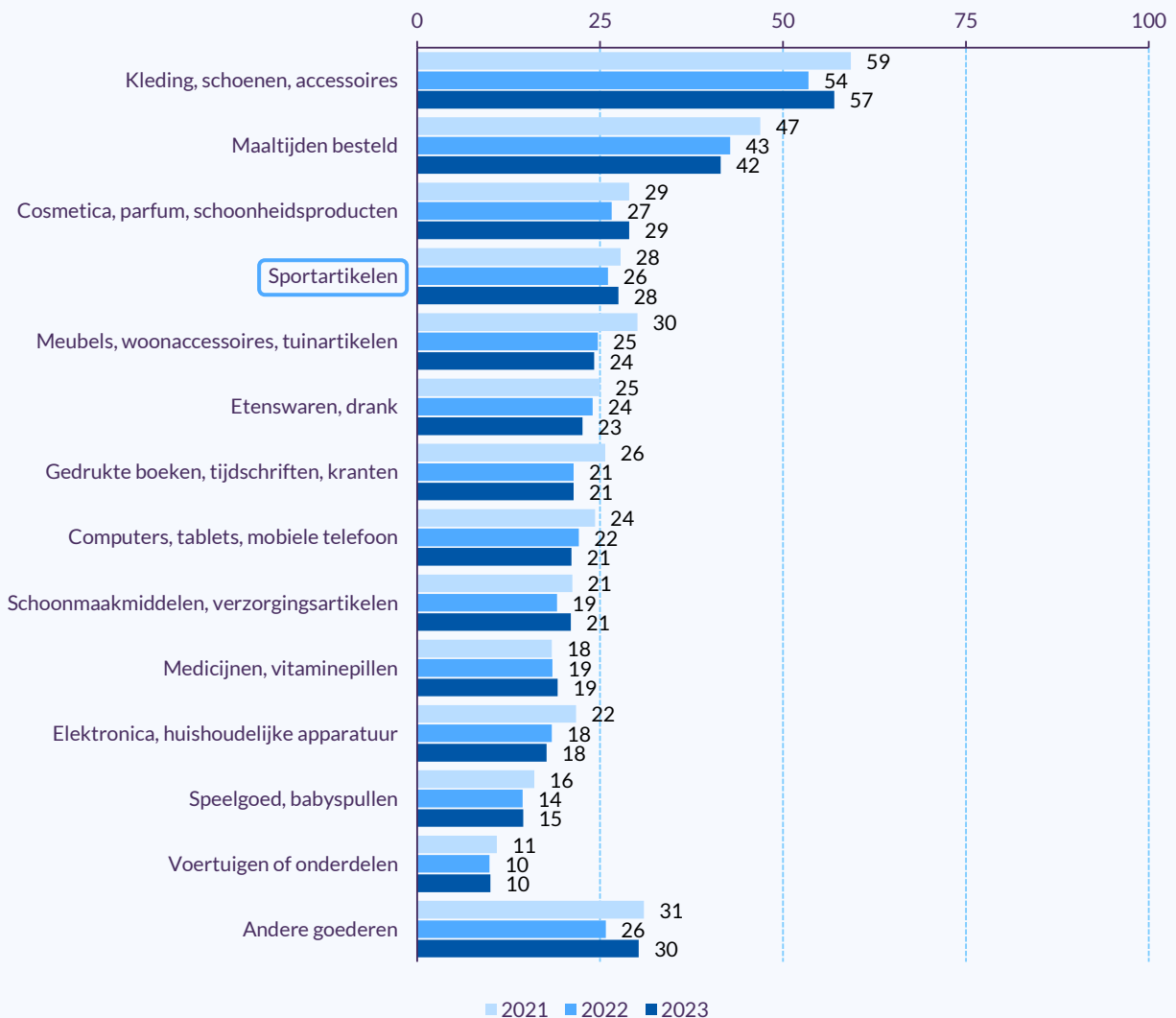
In 2023 kocht 28 procent van de Nederlanders van 12 jaar en ouder sportartikelen online ([figuur 2.4](#)). In 2021 (28%) en 2022 (26%) was de online aankoop van sportartikelen ongeveer gelijk. Nederlanders kochten vaker kleding en schoenen (57%) en maaltijden (42%) online. Speelgoed en babyspullen (15%) en elektronica en huishoudelijke apparatuur (18%) vinden online minder aftrek dan sportartikelen.

Sportartikelen werden in 2023 vaker online gekocht door hoogopgeleide personen (37%) dan door laagopgeleide personen (18%; [figuur B2.1](#) in bijlage 2). 35- tot 45-jarigen kochten het vaakst sportartikelen online (44%; [figuur B2.2](#) in bijlage 2). In 2021 en 2022 zagen we een vergelijkbaar beeld.

Figuur 2.4

Online aankopen goederen of producten door personen van 12 jaar of ouder, 2021-2023

(in procenten)

Bron: CBS Statline, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Digitale producten en diensten

Een op de tien Nederlanders kocht in 2023 kaartjes voor sportevenementen online ([figuur 2.5](#)). In 2021 lag dit aandeel een stuk lager (2%). Dat komt waarschijnlijk door de coronacrisis, die leidde tot grote beperkingen in de (sport)-evenementensector (Heijnen & Hover, 2023).

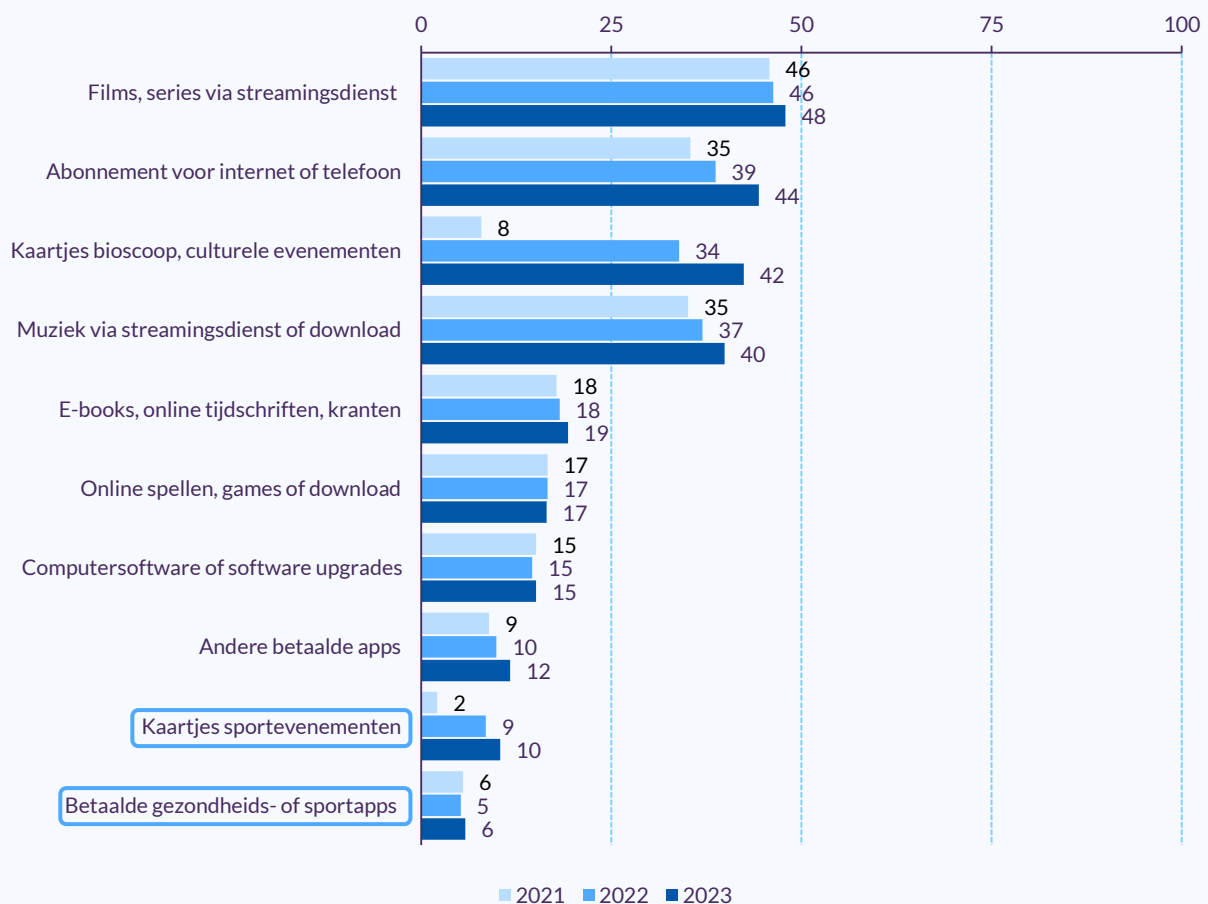
Verder kocht 6 procent van de Nederlanders gezondheids- of sportapps online in 2023. In 2021 (6%) en 2022 (5%) lag de online aankoop van deze apps op een vergelijkbaar niveau. Andere digitale producten en diensten kochten Nederlanders in 2023 een stuk vaker online, met films en series via streamingsdiensten als uitschieter (48%).

Hoogopgeleide personen kochten in 2023 vaker kaartjes voor sportevenementen (15%) of gezondheids- of sportapps (9%) online dan laagopgeleide personen (7% en 3%; [figuur B2.1](#) in bijlage 2). 25- tot 35-jarigen kochten het vaakst kaartjes voor sportevenementen (16%; [figuur B2.2](#) in bijlage 2) of gezondheids- of sportapps (11%) online.

Figuur 2.5

Online aankopen digitale producten en diensten door personen van 12 jaar of ouder, 2021-2023

(in procenten)

Bron: CBS Statline, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

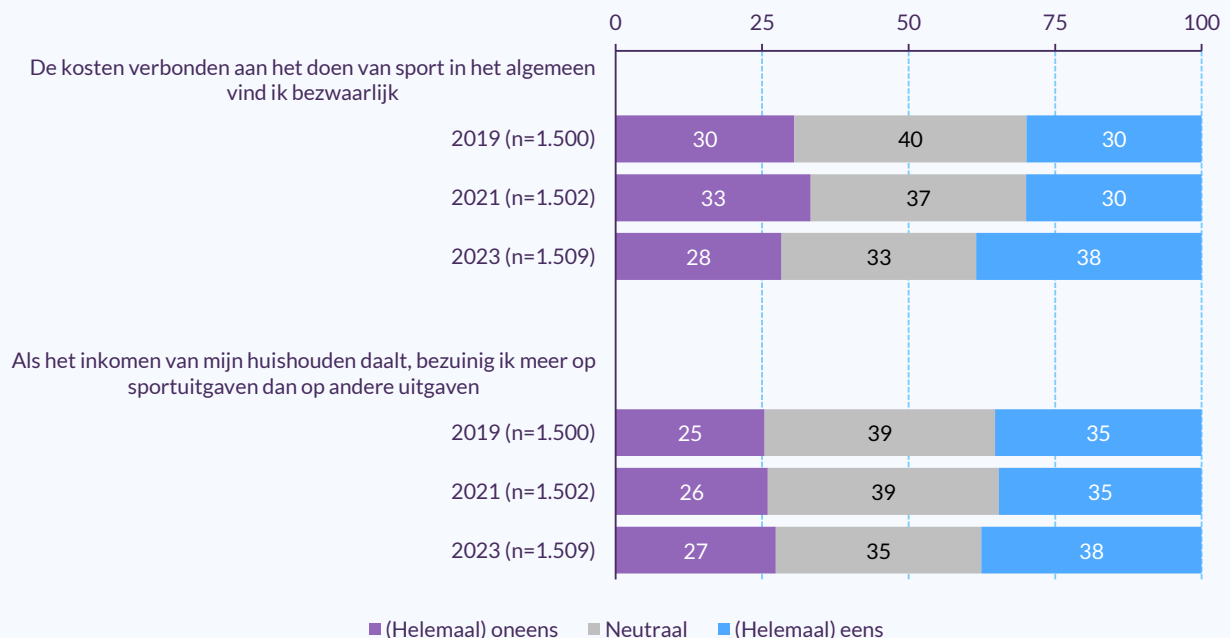
2.3 Financieel budget

Ongeveer 38 procent van de Nederlanders vond in 2023 de kosten verbonden aan sporten bezwaarlijk ([figuur 2.6](#)). Vergeleken met 2019 (30%) en 2021 (30%) is dit aandeel gestegen. Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen vonden de kosten in 2023 verbonden aan sporten vaker bezwaarlijk (47%) dan Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (33%; [tabel B1.7](#) in bijlage 1).

Andersom vonden bijna drie op de tien Nederlanders (28%; [figuur 2.6](#)) de kosten verbonden aan sporten niet bezwaarlijk. Ten opzichte van 2019 (30%) en 2021 (33%) is dit aandeel afgenomen.

Als het inkomen van het huishouden daalt, zou in 2023 ongeveer 38 procent van de Nederlanders meer op sportuitgaven bezuinigen dan op andere uitgaven ([figuur 2.6](#)). Dit geldt met name voor Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (43%; [tabel B1.7](#) in bijlage 1). In 2019 (35%) en 2021 (35%) gaven relatief minder Nederlanders aan meer op sport te bezuinigen dan op andere uitgaven.

Figuur 2.6
Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het financieel budget voor sport, vergelijking peiling 2023, 2021 en 2019
 (in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) november 2019, september 2021 en september 2023, Mulier Instituut.

Bijna een derde van de Nederlanders (32%; [figuur 2.7](#)) heeft in 2023 interesse in één abonnement waarmee ze kunnen sporten bij een sportvereniging én bij een fitnessaanbieder. Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen geven dit vaker aan (33%) dan Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (27%; [tabel B1.7](#) in bijlage 1).

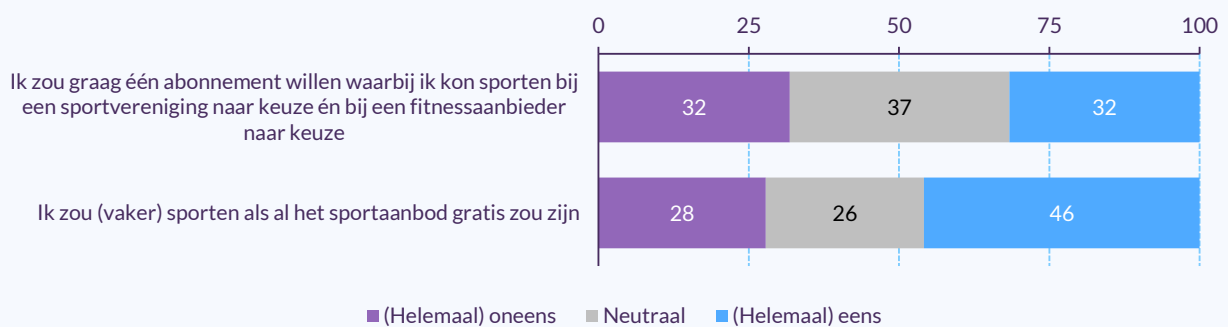
Een even grote groep loopt juist niet warm voor een combinatie-abonnement voor sportverenigingen en fitnessaanbieders (32%; [figuur 2.7](#)). Dit geldt met name voor

Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (34%; [tabel B1.7](#) in bijlage 1).

Als het sportaanbod gratis was, zou 46 procent van de Nederlanders (vaker) sporten ([figuur 2.7](#)). Voor 28 procent van de Nederlanders zou gratis sportaanbod niks veranderen aan hun sportfrequentie.

Figuur 2.7
Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het financieel budget voor sport, peiling 2023

(in procenten, n=1.509)

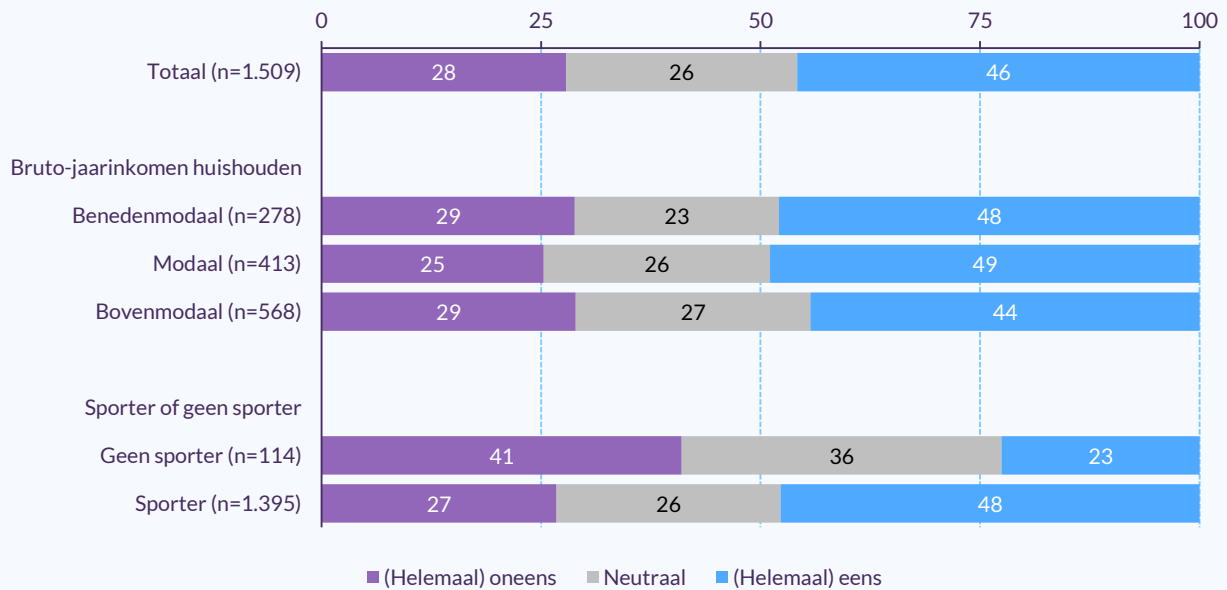
Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen gaven vaker aan dat ze (vaker) zouden sporten als het sportaanbod gratis was (48%) dan Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (44%; [figuur 2.8](#)). Als het sportaanbod gratis was, zou 23 procent van de niet-sporters gaan sporten. 48 procent van de sporters zou vaker gaan sporten.

Figuur 2.8

Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stelling 'Ik zou (vaker) sporten als al het sportaanbod gratis zou zijn', naar achtergrondkenmerken, peiling 2023

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

2.4 Tijdsbudget

Aan sporten kan een prijskaartje hangen en het kost sowieso tijd. Omdat tijd, net als geld, beperkt beschikbaar is, kijken we ook naar het tijdsbudget.

Bijna een derde van de Nederlanders zou bij meer vrije tijd vaker sporten (32%; [figuur 2.9](#)). Een even grote groep (33%) zou dit juist niet doen bij meer vrije tijd. In 2019 en 2021 gaf respectievelijk 26 en 33 procent van de Nederlanders aan extra vrije tijd graag aan sport te besteden.

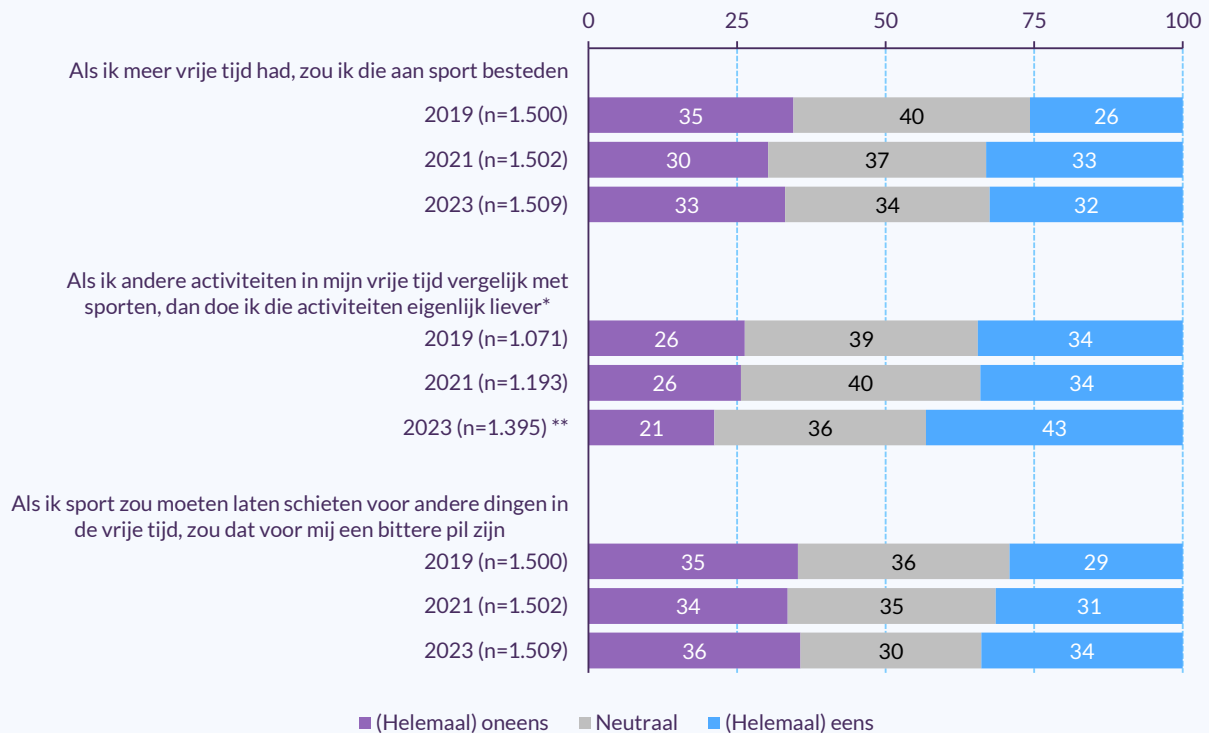
In 2023 deden ruim twee op de vijf sportende Nederlanders (43%; [figuur 2.9](#)) andere activiteiten liever in hun vrije tijd dan sport. Voor 21 procent van de sportende Nederlanders gold dit juist niet. In 2019 en 2021 (beide 34%) gaf een kleinere groep sportende Nederlanders aan liever andere activiteiten te doen in hun vrije tijd. Dit verschil heeft mogelijk te maken met de aanpassing van de vragenlijst in 2023.

Voor ongeveer een derde van de Nederlanders (34%; [figuur 2.9](#)) zou het een bittere pil zijn als ze sport moesten laten schieten voor andere dingen in hun vrije tijd. Ten opzichte van 2019 (29%) en 2021 (31%) is dit aandeel gestegen. Een vergelijkbare groep lijkt het laten schieten van sport minder erg te vinden (36% in 2023). Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen vinden sport laten schieten het vaakst een bittere pil (42%; [tabel B1.8](#) in bijlage 1).

Figuur 2.9

Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het tijdsbudget voor sport, vergelijking peiling 2023, 2021 en 2019

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) november 2019, september 2021 en september 2023, Mulier Instituut.

* Deze stelling hebben we alleen voorgelegd aan respondenten die minstens één keer per jaar sporten.

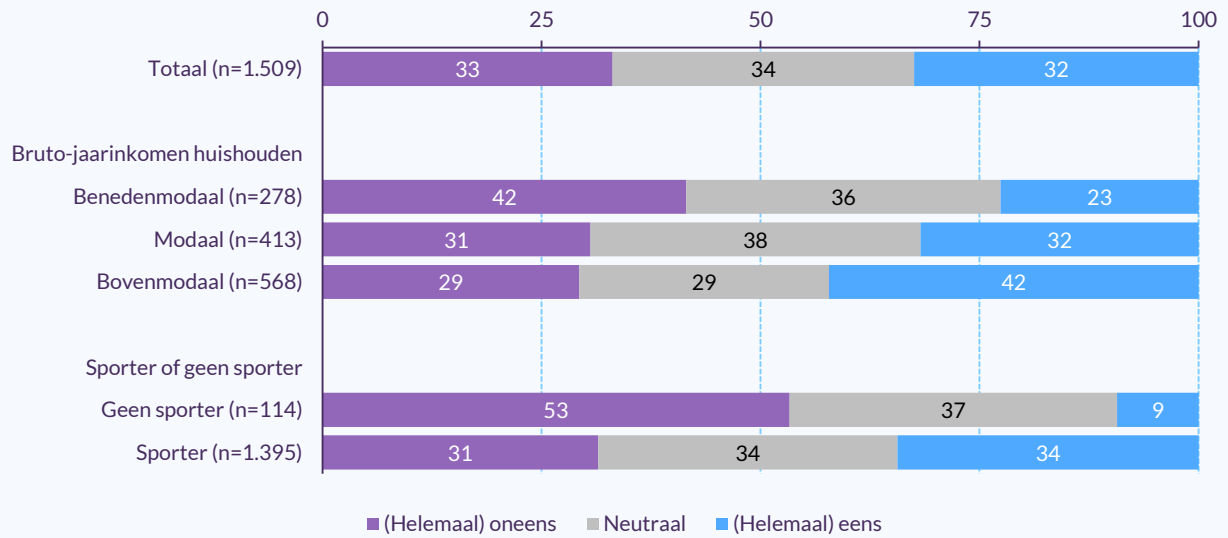
** In de peiling van 2023 hebben we de vraagstelling aangepast over of een respondent een sporter is. Aangezien we deze stelling alleen voorgelegd hebben aan sportende respondenten, heeft deze aanpassing invloed op de resultaten voor 2023.

Als ze meer vrije tijd hadden, zouden Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (42%) deze vaker besteden aan sport dan Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (23%; [figuur 2.10](#)). Sporters (34%) geven dit ook vaker aan dan niet-sporters (9%).

Figuur 2.10

Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stelling 'Als ik meer vrije tijd had, zou ik die aan sport besteden', naar achtergrondkenmerken, peiling 2023

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Betalingsbereidheid sportaanbod

In dit hoofdstuk laten we zien in hoeverre sporters bereid zijn meer te betalen voor sporten bij een sportvereniging of een fitnessaanbieder. Omdat deze bereidheid afhangt van de situatie, hebben we ze in het kort een scenario voorgelegd: dat de sportaanbieder kampt met veel meer kosten of veel minder inkomsten.

3.1 Bereidheid

Het verschil tussen de huidige prijs en het bedrag dat men wil betalen noemen we het consumentensurplus (*consumer surplus*). Bij het vaststellen van het bedrag dat een lid eventueel bereid is extra te betalen wordt de waarde van het aanbod afgewogen tegen de prijs. De waarde omvat meer dan alleen de dienst of het product. De waarde van een lidmaatschap van een sportvereniging betreft bijvoorbeeld ook de toegang tot een sociaal netwerk en/of een mogelijkheid om je identiteit uit te dragen (Hover & Van Eldert, 2023).

De betalingsbereidheid is verwant aan de prijselasticiteit. Die geeft de relatieve verandering van de vraag bij een prijsverandering weer. Als de prijs van een lidmaatschap inelastisch is, heeft een prijsverhoging geen (grote) gevolgen voor het aantal lidmaatschappen. Is de prijs elastisch, dan is dat wel het geval. Bij een hogere prijs zal bij de meeste producten en diensten de vraag afnemen: er zijn steeds minder mensen die het product willen of kunnen kopen.

Om inzicht te krijgen in de betalingsbereidheid van leden van sportverenigingen en fitnessaanbieders legden we ze een hypothetische situatie voor. In deze situatie was sportvereniging of fitnessaanbieder genoodzaakt om de contributie of abonnementskosten te verhogen vanwege hogere kosten of lagere inkomsten. Vervolgens vroegen we of de leden in deze situatie bereid waren meer te betalen.

Ruim een derde van de leden van een sportvereniging (36%: [figuur 3.1](#)) is bereid meer contributie te betalen als de sportvereniging veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft. Van de leden van een fitnessaanbieder is 23 procent bereid meer abonnementskosten te betalen. Daarnaast geeft ruim twee op de vijf leden van sportverenigingen (43%) en fitnessaanbieders (41%) aan misschien meer te willen betalen.

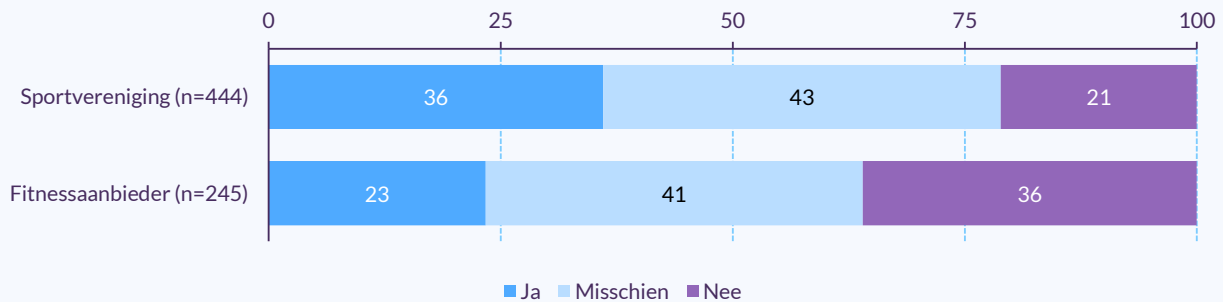
De bereidheid om meer te betalen ligt aanzienlijk lager dan in 2016 en 2018. In 2016 was 64 procent van de verenigingsleden en 47 procent van de leden van fitnesscentra bereid meer te betalen voor het lidmaatschap of abonnement (Hover et al., 2017). In 2018 was dat 79 en 57 procent (Hoeijmakers & Hoekman, 2018).

Leden van sportverenigingen uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (50%) zijn vaker bereid meer contributie te betalen dan leden uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen (24%; [tabel B1.9](#) in bijlage 1). Onder leden van fitnessaanbieders zien we dit ook terug (31% versus 9%).

Figuur 3.1

Bereidheid onder leden van een sportvereniging of een fitnessaanbieder om meer contributie of abonnementskosten te betalen als de sportvereniging of de fitnessaanbieder veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft, peiling 2023

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

3.2 Indicatie bedrag

Aan de leden die bereid zijn meer te betalen, vroegen we vervolgens hoeveel meer ze op jaarbasis zouden willen betalen.

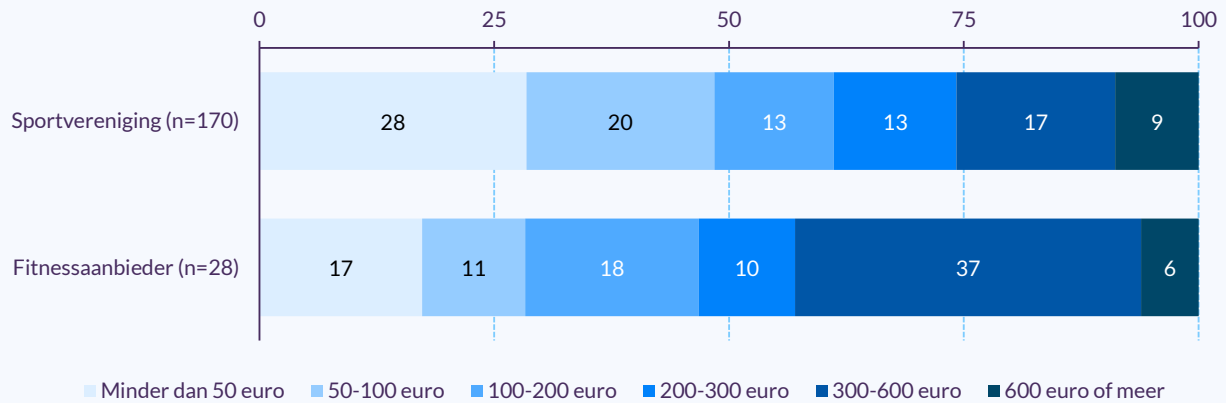
Ruim de helft van de leden van sportverenigingen (52%; [figuur 3.2](#)) blijkt bereid meer dan 100 euro extra contributie te betalen mocht de sportvereniging in de financiële problemen komen. Ruim een kwart van de leden (26%) is zelfs bereid meer dan 300 euro per jaar extra te betalen. Het gemiddelde bedrag dat leden van sportverenigingen bereid zijn meer te betalen is ongeveer 209 euro per jaar ([tabel B4.1](#) in bijlage 4).

Bijna drie kwart van de leden van fitnessaanbieders (72%; [figuur 3.2](#)) is bereid op jaarbasis meer dan 100 euro extra te betalen aan abonnementskosten. Voor ruim twee op de vijf (43%) is dit zelfs meer dan 300 euro per jaar. Het gemiddelde bedrag dat leden van fitnessaanbieders bereid zijn meer te betalen is 286 euro per jaar ([tabel B4.1](#) in bijlage 4).

Figuur 3.2

Hoeveel euro zijn leden van een sportvereniging of een fitnessaanbieder in 2023 bereid om meer te betalen aan contributie of abonnementskosten als de sportvereniging of de fitnessaanbieder veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft?

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

De mate waarin leden van sportverenigingen of fitnessaanbieders bereid zijn meer te betalen, is afhankelijk van de huidige contributie of abonnementskosten. Deze kunnen sterk verschillen tussen sporttakken of tussen fitnesscentra die andere faciliteiten aanbieden. Daarom is het belangrijk om naar de relatieve mate van betalingsbereidheid te kijken, uitgedrukt in procenten van de huidige contributie of abonnementskosten.

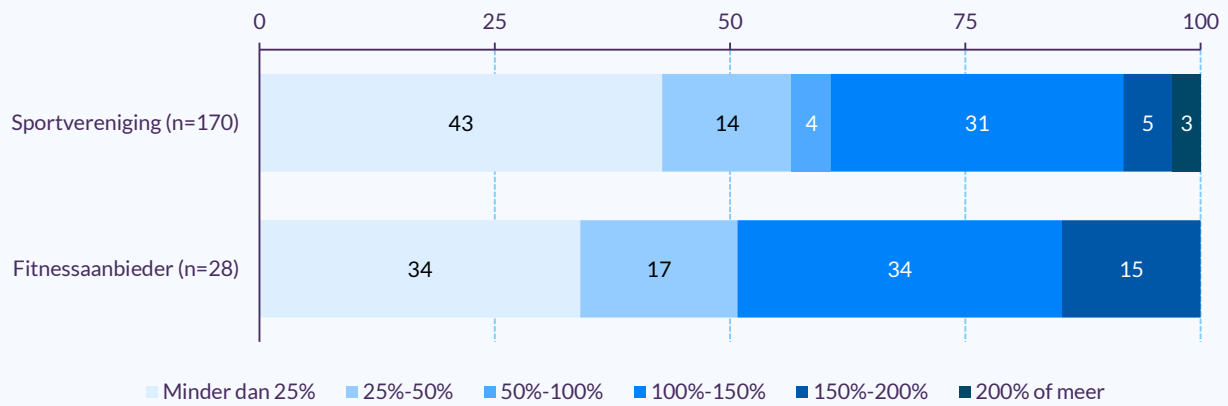
Voor 43 procent van de leden van sportverenigingen en 34 procent van de leden van fitnessaanbieders die bereid zijn meer te betalen, blijft deze bereidheid beperkt tot 25 procent van de huidige kosten ([figuur 3.3](#)). Bijna de helft van de leden van fitnessaanbieders (49%) is bereid meer dan het dubbele (meer dan 100% extra) te betalen aan abonnementskosten. Voor leden van sportverenigingen geldt dit voor 39 procent.

Gemiddeld zijn leden van sportverenigingen bereid ongeveer 64 procent extra te betalen aan contributie ([tabel B4.1](#) in bijlage 4). Voor leden van fitnessaanbieders ligt dit gemiddelde op 74 procent.

Figuur 3.3

Hoeveel procent zijn leden van een sportvereniging of een fitnessaanbieder in 2023 bereid om meer te betalen aan contributie of abonnementskosten als de sportvereniging of de fitnessaanbieder veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft?

(in procenten)

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Conclusie

4.1 Hoe ontwikkelen de uitgaven van consumenten aan sport zich en in hoeverre ervaren zij de kosten als een bezwaar?

Sporten kost tijd, maar hoeft niet altijd geld te kosten. 73 procent van de Nederlandse huishoudens met minstens één sporter besteedt geld aan actieve sportdeelname. Dat zijn vooral uitgaven aan sportschoenen en -kleding (43%), lidmaatschappen van sportverenigingen (33%) en abonnementen bij commerciële sportaanbieders (25%).

Bij vijf tot zes op de tien huishoudens met een sporter zijn de uitgaven aan actieve sportbeoefening in de afgelopen twaalf maanden niet veranderd ten opzichte van de periode daarvoor. Ruim drie op de tien huishoudens gaven meer geld uit aan lidmaatschappen van sportverenigingen voor kinderen (33%) en aan abonnementen bij commerciële aanbieders voor kinderen (31%). De uitgaven aan sportvakanties en -kampen en extra begeleiding buiten het lidmaatschap om schroefden ze relatief vaak terug (resp. 28% en 26%).

In 2023 kocht 28 procent van de Nederlanders van 12 jaar en ouder sportartikelen online. In 2022 en 2021 was dat aandeel ongeveer even groot.

38 procent van de Nederlanders vond in 2023 de kosten verbonden aan sporten bezwaarlijk. Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen vonden dat vaker (47%) dan Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (33%). Ten opzichte van 2019 (30%) en 2021 (30%) zien Nederlanders sportkosten vaker als een bezwaar.

Als het sportaanbod gratis was, zou 46 procent van de Nederlanders (vaker) sporten. Van de niet-sporters geeft 23 procent aan dat ze zouden gaan sporten bij gratis sportaanbod. Dit is een substantieel aandeel. Tegelijkertijd trekt gratis sportaanbod meer dan drie kwart van de niet-sporters niet over de streep om deel te nemen aan sport. Meer vrije tijd biedt ook beperkt soelaas: dat brengt 9 procent van de niet-sporters in beweging.

4.2 Wat is de betalingsbereidheid van leden van sportverenigingen en fitnessaanbieders?

36 procent van de leden van een sportvereniging is bereid meer contributie te betalen als de sportvereniging veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft. Van de leden van een fitnessaanbieder is 23 procent bereid meer abonnementskosten te betalen. Deze aandelen zijn substantieel lager dan in

voorgaande jaren. Dit is een voorzichtige indicatie voor een consumentensurplus. De bedragen die Nederlanders bereid zijn extra uit te geven lopen uiteen.

4.3 Reflectie

De resultaten laten zien dat de kosten voor sportdeelname voor meer dan zes op de tien niet-sporters geen bezwaar vormen en dat gratis sportaanbod niet op grote schaal nieuwe sporters in beweging brengt. Deze bevinding strookt met ander onderzoek waaruit blijkt dat de kosten voor sport niet de voornaamste drempel vormen (Késenne, 2011; Taks, 1994).

Illustreerend is een project uit het Verenigd Koninkrijk: het Free Swimming Programme, waarmee een investering van 140 miljoen GBP gepaard ging. Doel was om met gratis toegang tot zwembaden voor kinderen, tieners en 60-plussers de zwemdeelname te bevorderen. Dit programma werd vroegtijdig gestopt omdat onderzoek uitwees dat er amper niet-sporters in beweging kwamen. Het waren de zwembadbezoekers die vóór het programma het al zwembad bezochten die door het gratis aanbod vaker gingen zwemmen (PricewaterhouseCoopers, 2010).

Deze vergroting van het sportvolume kent weliswaar zijn maatschappelijke waarde, maar dat was niet het doel van het programma. Onderzoek liet zien dat er nog niet veel bekend is over de relatie tussen sporten en het kostenplaatje (o.a. Hover & Van Eldert, 2023; NLsportraad, 2020). Daarom is het goed om te zien dat ZonMw vanaf 2024 een project rond onder andere dit thema financiert (de betaalbaarheid van sport staat onder druk, onderdeel van het programma MOOI in Beweging).

Meer vrije tijd lijkt ook niet de sleutel tot meer sporters te zijn, want ruim negen op de tien niet-sporters geven aan in dat denkbeeldige scenario ook niet te gaan sporten. Toch noemen niet-sporters regelmatig dat zij niet sporten omdat ze er geen tijd voor hebben (Van den Dool et al., 2009). Ook in andere Europese landen is dat het geval (Europese Commissie, 2022).

Of mensen deelnemen aan sport lijkt vooral af te hangen van een combinatie van persoonlijke omstandigheden en omgevingsinvloeden. Intrinsieke motivatie, de energie hebben om in actie te komen (en dat vol te houden) en een stimulerende sociale omgeving lijken belangrijke randvoorwaarden voor sportdeelname. Belangrijker dus dan de kosten.

Bronnen

- CBS. (2021). *De Nederlandse sporteconomie 2019*.
- CBS. (2023, september 14). *Energietoeslag dempt koopkrachtverlies in 2022*.
Opgehaald van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2023/37/energietoeslag-dempt-koopkrachtverlies-in-2022>
- Europese Commissie. (2022). *Speciale Eurobarometer 525. Sport en lichaamsbeweging. Country Factsheet Nederland*. Europese Commissie.
- Heijnen, E., & Hover, P. (2023). *De Nederlandse sportevenementensector na perioden van coronamaatregelen: omzichtig ondernemen in een dynamische markt*. Mulier Instituut.
- Hoeijmakers, R., & Hoekman, R. (2018). *Betaalbaarheid en betalingsbereidheid: de betekenis van de prijs bij sportbeoefening, factsheet 2018/8*. Mulier Instituut.
- Hover, P., & Van Eldert, P. (2022). *Consumentenuitgaven aan sport 2019-2021*. Mulier Instituut.
- Hover, P., & Van Eldert, P. (2023). *Betaalbaarheid van sport: kennis- en innovatiescan WP6*. Mulier Instituut.
- Hover, P., De Boer, W., Van der Maat, K., & Van den Heuvel, M. (2017). *Consumentenuitgaven aan sport 2016*. Mulier Instituut.
- Hover, P., Van Eldert, P., & De Boer, W. (2018). *Consumentenuitgaven aan sport 2018*. Mulier Instituut.
- Késenne, S. (2011). Hebben niet-sporters te weinig geld of te weinig tijd? In Elling, A., & Kemper, F., 'Het kost veel tijd en je wordt er moe van', verklaringen voor sportdeelname en inzichten in de leefwereld van niet-sporters (pp. 75-82). Arko Sports Media.
- NLsportraad. (2020). *De prijzen van sport, verkenning van de prijselasticiteit in de sport*. NLsportraad.
- PricewaterhouseCoopers. (2010). *Evaluation of the impact of free swimming*. PricewaterhouseCoopers.
- Taks, M. (1994). *Sociale gelaagdheid in de sport: een kwestie van geld of habitus*. Katholieke Universiteit Leuven.
- Van den Dool, R., Elling, A., & Hoekman, R. (2009). *SportersMonitor 2008, een beschrijving van actuele sportissues*. Arko Sports Media.

Bijlage 1 – Resultaten naar jaarinkomen huishoudens

Tabel B1.1

Ontwikkeling van het vrij besteedbaar inkomen van Nederlandse huishoudens in de periode september 2022 t/m september 2023 t.o.v. de twaalf maanden ervoor

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal (n=278)	Modaal (n=413)	Bovenmodaal (n=568)
Minder	37	51	37	29
Ongeveer evenveel	54	43	55	58
Meer	9	6	8	13

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.2

Ontwikkeling van de uitgaven aan verschillende zaken door Nederlandse huishoudens in 2022 t/m september 2023 t.o.v. de twaalf maanden ervoor (deel 1)

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal (n=278)	Modaal (n=413)	Bovenmodaal (n=568)
<i>Eten en drinken thuis</i>				
Minder	18	31	16	12
Ongeveer evenveel	55	50	60	54
Meer	27	19	25	34
<i>Eten of drinken buitenshuis</i>				
Minder	44	59	42	34
Ongeveer evenveel	43	34	44	47
Meer	14	7	14	19
<i>Uitgaan</i>				
Minder	47	60	45	36
Ongeveer evenveel	44	35	44	52
Meer	9	4	11	12
<i>Woning en tuin</i>				
Minder	32	42	32	23
Ongeveer evenveel	53	49	53	55
Meer	15	9	15	21

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.3**Ontwikkeling van de uitgaven aan verschillende zaken door Nederlandse huishoudens in 2022 t/m september 2023 t.o.v. de twaalf maanden ervoor (deel 2)**

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal (n=278)	Modaal (n=413)	Bovenmodaal (n=568)
<i>Medicijnen en hulpmiddelen</i>				
Minder	18	27	20	10
Ongeveer evenveel	66	59	65	72
Meer	16	14	16	18
<i>Kranten, tijdschriften, boeken, cd's, dvd's</i>				
Minder	40	54	41	29
Ongeveer evenveel	54	42	53	64
Meer	6	5	7	7
<i>Kleding en schoenen</i>				
Minder	33	45	32	25
Ongeveer evenveel	56	46	57	61
Meer	11	9	11	14
<i>Vakanties of weekendjes weg</i>				
Minder	37	50	37	28
Ongeveer evenveel	48	42	50	48
Meer	15	8	13	24
<i>Sport en aanverwanten</i>				
Minder	35	48	34	24
Ongeveer evenveel	58	45	59	66
Meer	8	6	7	10
<i>Overige zaken</i>				
Minder	29	47	23	20
Ongeveer evenveel	62	46	66	69
Meer	9	6	10	11

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.4**Aandeel Nederlandse huishoudens met minstens één sporter dat uitgaven deed voor actieve sportbeoefening in de periode september 2022 t/m september 2023**

(in procenten)

	Totaal (n=1.253)	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal (n=225)	Modaal (n=346)	Bovenmodaal (n=491)
Totaal	73	52	80	82
Sportkleding en -schoenen	43	26	44	57
Eigen lidmaatschap sportvereniging	33	18	38	38
Eigen abonnement bij commerciële sportaanbieder	25	16	24	33
Gebruik sportaccommodaties	24	16	25	30
Drinken en/of eten tijdens/na afloop van sporten	23	14	28	27
Sportartikelen	19	8	19	28
Lidmaatschap sportvereniging van partner	17	5	18	24
Lidmaatschap sportvereniging van kind(eren)	17	7	13	27
Overige sportgerelateerde zaken	14	7	17	19
Abonnement bij commerciële sportaanbieder van partner	13	9	11	20
Deelname sportwedstrijden, -evenementen e.d.	13	7	15	15
Abonnement bij commerciële sportaanbieder van kind(eren)	12	4	10	19
Sportvakanties en -kampen	7	4	9	9
Extra begeleiding buiten lidmaatschap om	7	5	7	10

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.5**Ontwikkeling van de uitgaven aan actieve sportbeoefening door Nederlandse huishoudens met minstens één sporter in de periode september 2022 t/m september 2023 (deel 1)**

(in procenten)

	Totaal	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal	Modaal	Bovenmodaal
<i>Eigen lidmaatschap sportvereniging</i>	<i>n = 677</i>	<i>84</i>	<i>204</i>	<i>291</i>
Minder	17	34	15	12
Ongeveer evenveel	63	50	62	65
Meer	20	15	23	23
<i>Lidmaatschap sportvereniging van partner</i>	<i>n = 457</i>	<i>48</i>	<i>134</i>	<i>213</i>
Minder	17	39	18	12
Ongeveer evenveel	59	35	52	67
Meer	23	25	29	21
<i>Lidmaatschap sportvereniging van kind(eren)</i>	<i>n = 414</i>	<i>48</i>	<i>118</i>	<i>204</i>
Minder	14	43	12	9
Ongeveer evenveel	54	29	50	59
Meer	33	28	38	32
<i>Eigen abonnement bij commerciële sportaanbieder</i>	<i>n = 549</i>	<i>82</i>	<i>159</i>	<i>241</i>
Minder	17	31	19	9
Ongeveer evenveel	57	42	57	62
Meer	27	28	24	29
<i>Abonnement bij commerciële sportaanbieder van partner</i>	<i>n = 440</i>	<i>56</i>	<i>133</i>	<i>201</i>
Minder	21	42	24	15
Ongeveer evenveel	56	39	51	59
Meer	23	19	25	26
<i>Abonnement bij commerciële sportaanbieder van kind(eren)</i>	<i>n = 352</i>	<i>44</i>	<i>108</i>	<i>170</i>
Minder	17	46	17	11
Ongeveer evenveel	51	35	56	50
Meer	31	19	27	39
<i>Extra begeleiding buiten lidmaatschap om</i>	<i>n = 333</i>	<i>49</i>	<i>104</i>	<i>149</i>
Minder	26	50	25	18
Ongeveer evenveel	48	36	50	49
Meer	26	14	24	33

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.6**Ontwikkeling van de uitgaven aan actieve sportbeoefening door Nederlandse huishoudens met minstens één sporter in de periode september 2022 t/m september 2023 (deel 2)**

(in procenten)

	n =	Totaal	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
			Benedenmodaal	Modaal	Bovenmodaal
Drinken en/of eten tijdens/na afloop van sporten	586		73	176	265
Minder		19	38	18	12
Ongeveer evenveel		62	55	63	63
Meer		19	8	19	24
Deelname sportwedstrijden, -evenementen e.d.	421		58	126	190
Minder		26	40	28	18
Ongeveer evenveel		52	40	59	52
Meer		22	20	13	30
Sportkleding en -schoenen	783		101	220	365
Minder		17	31	21	9
Ongeveer evenveel		58	48	59	60
Meer		25	21	20	30
Sportartikelen	502		65	148	234
Minder		23	41	26	15
Ongeveer evenveel		52	37	50	57
Meer		25	22	24	28
Sportvakanties en -kampen	329		48	106	148
Minder		28	59	28	17
Ongeveer evenveel		49	25	48	55
Meer		23	15	24	29
Gebruik sportaccommodaties	518		69	148	248
Minder		23	41	26	12
Ongeveer evenveel		55	42	57	60
Meer		22	17	17	27
Overige sportgerelateerde zaken	440		58	134	208
Minder		21	46	23	12
Ongeveer evenveel		59	41	56	64
Meer		21	13	22	25

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.7**Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het financieel budget voor sport, in 2023**

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
		Benedenmodaal (n=278)	Modaal (n=413)	Bovenmodaal (n=568)
<i>De kosten verbonden aan het doen van sport in het algemeen vind ik bezwaarlijk</i>				
(Helemaal) oneens	28	20	27	36
Neutraal	33	33	31	32
(Helemaal) eens	38	47	42	33
<i>Als het inkomen van mijn huishouden daalt, bezuinig ik meer op sportuitgaven dan op andere uitgaven</i>				
(Helemaal) oneens	27	24	26	32
Neutraal	35	34	34	33
(Helemaal) eens	38	43	41	35
<i>Ik zou graag één abonnement willen waarbij ik kon sporten bij een sportvereniging naar keuze én bij een fitnessaanbieder naar keuze</i>				
(Helemaal) oneens	32	34	30	30
Neutraal	37	39	33	37
(Helemaal) eens	32	27	36	33
<i>Ik zou (vaker) sporten als al het sportaanbod gratis zou zijn</i>				
(Helemaal) oneens	28	29	25	29
Neutraal	26	23	26	27
(Helemaal) eens	46	48	49	44

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B1.8**Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het tijdsbudget voor sport, in 2023**

(in procenten)

	n =	Totaal	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
			Benedenmodaal	Modaal	Bovenmodaal
<i>Als ik meer vrije tijd had, zou ik die aan sport besteden</i>	1.509		278	413	568
(Helemaal) oneens		33	42	31	29
Neutraal		34	36	38	29
(Helemaal) eens		32	23	32	42
<i>Als ik andere activiteiten in mijn vrije tijd vergelijk met sporten, dan doe ik die activiteiten eigenlijk liever*</i>	1.395		236	390	543
(Helemaal) oneens		21	18	22	22
Neutraal		36	35	34	36
(Helemaal) eens		43	47	43	42
<i>Als ik sport zou moeten laten schieten voor andere dingen in de vrije tijd, zou dat voor mij een bittere pil zijn</i>	1.509		278	413	568
(Helemaal) oneens		36	44	35	31
Neutraal		30	33	28	27
(Helemaal) eens		34	24	37	42

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Deze stelling hebben we alleen voorgelegd aan respondenten die minstens één keer per jaar sporten.

Tabel B1.9**Bereidheid onder leden van een sportvereniging of een fitnessaanbieder om meer contributie of abonnementskosten te betalen als de sportvereniging of de fitnessaanbieder veel meer kosten of veel minder inkomsten heeft, peiling 2023**

(in procenten)

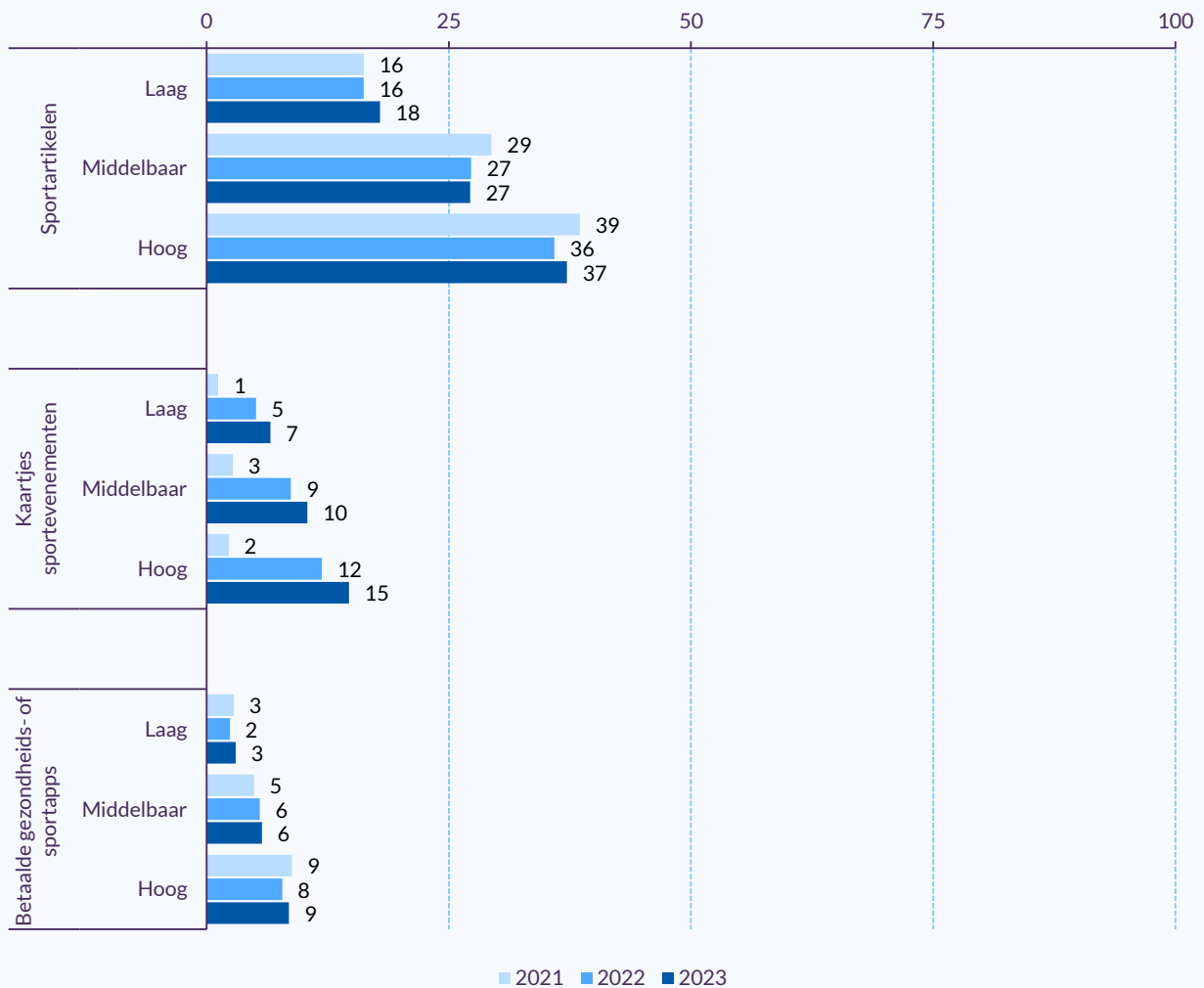
	n =	Totaal	Bruto-jaarinkomen van het huishouden		
			Benedenmodaal	Modaal	Bovenmodaal
<i>Sportvereniging</i>		444	47	130	201
Ja		36	24	26	50
Misschien		43	44	56	32
Nee		21	32	18	18
<i>Fitnessaanbieder</i>		245	28	59	125
Ja		23	9	19	31
Misschien		41	25	40	42
Nee		36	66	41	28

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Bijlage 2 - Online sportaankopen naar achtergrondkenmerken

Figuur B2.1

Online sportaankopen door personen van 12 jaar of ouder naar opleidingsniveau, 2021-2023
(in procenten)

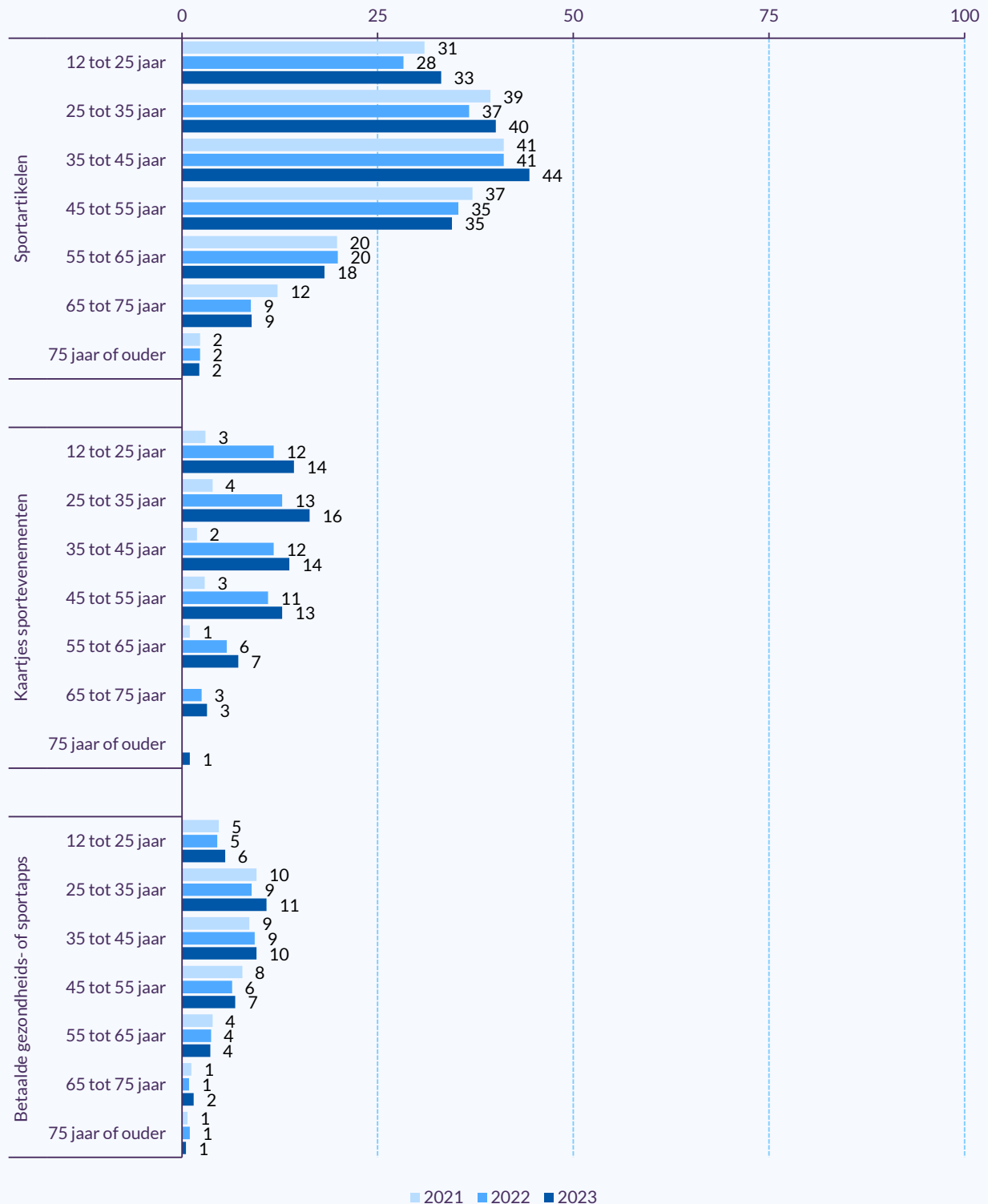

Bron: CBS Statline, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Figuur B2.2

Online sportaankopen door personen van 12 jaar of ouder naar leeftijd, 2021-2023

(in procenten)

Bron: CBS Statline, 2023. Bewerking: Mulier Instituut.

Bijlage 3 - Resultaten naar niet-sporter versus sporter

Tabel B3.1

Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het financieel budget voor sport, in 2023

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Sporter of geen sporter	
		Geen sporter (n=114)	Sporter (n=1.395)
<i>De kosten verbonden aan het doen van sport in het algemeen vind ik bezwaarlijk</i>			
(Helemaal) oneens	28	24	29
Neutraal	33	38	33
(Helemaal) eens	38	38	39
<i>Als het inkomen van mijn huishouden daalt, bezuinig ik meer op sportuitgaven dan op andere uitgaven</i>			
(Helemaal) oneens	27	25	28
Neutraal	35	37	35
(Helemaal) eens	38	38	38
<i>Ik zou graag één abonnement willen waarbij ik kon sporten bij een sportvereniging naar keuze én bij een fitnessaanbieder naar keuze</i>			
(Helemaal) oneens	32	48	31
Neutraal	37	41	36
(Helemaal) eens	32	11	33
<i>Ik zou (vaker) sporten als al het sportaanbod gratis zou zijn</i>			
(Helemaal) oneens	28	41	27
Neutraal	26	36	26
(Helemaal) eens	46	23	48

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Tabel B3.2**Mening Nederlandse bevolking van 16 t/m 79 jaar over stellingen over het tijdsbudget voor sport, in 2023**

(in procenten)

	Totaal (n=1.509)	Sporter of geen sporter	
		Geen sporter (n=114)	Sporter (n=1.395)
<i>Als ik meer vrije tijd had, zou ik die aan sport besteden</i>			
(Helemaal) oneens	33	53	31
Neutraal	34	37	34
(Helemaal) eens	32	9	34
<i>Als ik sport zou moeten laten schieten voor andere dingen in de vrije tijd, zou dat voor mij een bittere pil zijn</i>			
(Helemaal) oneens	36	54	34
Neutraal	30	36	30
(Helemaal) eens	34	10	36

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

Bijlage 4 - Mate waarin leden bereid zijn meer te betalen

Tabel B4.1

Beschrijvende statistieken over huidige contributie en abonnementskosten en hoeveel euro en procent leden bereid zijn meer te betalen, peiling 2023

	n	Minimum	25e percentiel	Mediaan	75e percentiel	Maximum	Gemiddelde	Standaarddeviatie
Sportvereniging*								
Huidige contributie (per jaar)	256	120,0	190,0	300,0	480,0	1200,0	360,3	231,0
Bedrag maximaal extra betalen (euro per jaar)	170	1,0	30,0	100,0	300,0	1250,0	208,9	261,5
Percentage maximaal extra betalen (% per jaar)	170	0,3	13,3	25,9	116,7	250,0	63,8	60,6
Fitnessaanbieder**								
Huidige abonnementskosten (per jaar)	158	120,0	300,0	400,0	500,0	1104,0	426,5	201,6
Bedrag maximaal extra betalen (euro per jaar)	28	2,0	53,0	190,0	400,0	1400,0	286,0	331,1
Percentage maximaal extra betalen (% per jaar)	28	1,2	16,7	40,0	133,3	164,7	74,2	61,3

Bron: Nationaal Sportonderzoek (NSO, online panelonderzoek Ipsos) september 2023, Mulier Instituut.

* Waardes onder de 120 euro per jaar (10 euro per maand) en boven de 1.200 euro per jaar (100 euro per maand) merken we aan als extreme uitschieters en laten we buiten beschouwing.

** Waardes onder de 120 euro per jaar (10 euro per maand) en boven de 2.400 euro per jaar (200 euro per maand) merken we aan als extreme uitschieters en laten we buiten beschouwing.

A large, thick, light blue abstract line graphic that starts at the top left, loops around, and then curves downwards towards the bottom right, dominating the left and center of the page.

Peter van Eldert
p.vaneldert@mulierinstituut.nl

Paul Hover
p.hover@mulierinstituut.nl